

خودِ دیجیتال
آینه‌ای کج‌نما در دستان ما

قادر باستانی‌تبریزی

پژوهشگر علوم ارتباطات

تابه‌حال فکر کرده‌اید اگر گوشی‌تان را برای یک‌هفته کنار بگذارید، چه چیزی را از دست می‌دهید؟ پاسخ، فقط چند تماس و پیام نیست. ما چیزی عمیق‌تر را از دست می‌دهیم؛ نسخه‌ای از خودمان که سال‌هاست پشت این صفحه‌روشن ساخته‌ایم. همه ما گاهی این تصور را داریم که اگر بخواهیم، به‌راحتی می‌توانیم موبایل خود را زمین بگذاریم، خاموش کنیم و به دنیای واقعی برگردیم؛ اما واقعیت چیز دیگری است. گوشی‌های هوشمند فقط ابزار نیستند؛ بخشی از ما شده‌اند. بخشی از شخصیت‌مان، از هویتی که به دیگران نشان می‌دهیم و حتی از احساسی که نسبت به خودمان داریم. در ایران ما، این وابستگی گاهی شدیدتر هم هست. مخصوصاً برای نسل جوانی که فضای مجازی، تنها جایی است که می‌توانند خوددلخواه‌شان را بسازند. جایی که می‌شود بی‌خجالت نوشت، بی‌اضطراب صدا فرستاد و بدون دغدغه قضاوت، دیده شد. پژوهشگران که درباره تأثیر فناوری بر روابط انسانی تحقیق می‌کنند، معتقدند که ما داریم بیش از هر زمان دیگری، خودمان را از طریق گوشی‌هایمان ابراز می‌کنیم. راست می‌گویند.

در ایران امروز، دختر و پسرهای زیادی هستند که تابه‌حال حتی یک دیدار حضوری نداشته‌اند، اما از هم صد‌ها پیام صوتی دارند، هزاران استیکر ردوبدل کرده‌اند و ساعت‌ها چت کرده‌اند. روابطی ساخته‌شده در فاصله‌ای چندسانتی، از پشت همین صفحه‌موبایل. این مدل رابطه، در دوران کرونا بیشتر هم شد. ارتباط چهره‌به‌چهره کمرنگ شد و آدم‌ها آموختند که چگونه بدون حضور فیزیکی، دوست بدارند، دلنگ شوند و حتی دعا کنند. اما این غیبت فیزیکی همیشه به‌نفع ما تمام نمی‌شود. مادر ارتباط‌های غیر حضوری، نسخه‌ای جذاب‌تر از خودمان را به نمایش می‌گذاریم. متنی را که می‌نویسیم، چندبار می‌خوانیم، غلط‌هایش را اصلاح می‌کنیم. لحن‌اش را تنظیم می‌کنیم و حتی شوخی‌اش را تمرین می‌کنیم. خبری از لکنت، صدای لرزان و بوی عرق نیست. نیازی نیست کفش خوب بپوشیم یا تهریش مرتب داشته باشیم، خلاصه، آدمی پشت گوشی، نسخه ادیت‌شده‌ای از ماست. همین است که وقتی بالاخره قرار حضوری با یک دوست مجازی می‌گذاریم، شوکه می‌شویم. کسی که در پیام‌ها، پرشور و بازمه بود، حالا خجالتی و سالت است. کسی که همیشه سر حال به‌نظر می‌رسید، حالا نگاهش را به سختی از زمین جدا می‌کند. حتی صدا ی‌بوی عطرش می‌تواند تصویر ذهنی ما را خراب کند. انگار آدم‌ها در فضای مجازی، غالباً زیباتر و دلنشین‌ترند. این تفاوت فاحش، نه‌فقط در روابط عاطفی، بلکه در تمام شکل‌های ارتباط قابل مشاهده است. مثلاً خیلی از جلسات اداری، مشاوره‌ها یا حتی کلاس‌های درس به‌سمت فضای مجازی رفته است. اما آیا ما در این فضاها همانقدر عمیق یاد می‌گیریم یا رشد می‌کنیم؟ پاسخ معمولاً منفی است. پژوهشگران باور دارند که فناوری‌های ارتباطی مجازی، برای شروع یک ارتباط خوب‌اند، اما برای ادامه‌اش نه.

برای انتقال اطلاعات مناسب‌اند، اما نه برای آموزش واقعی یا درمان عاطفی. این حرف در زمینه‌مشاوره و روان‌درمانی هم کاملاً صدق می‌کند. شاید شما هم آبیید می‌کنید که تماس تصویری، هیچ‌گاه نمی‌تواند جای نشستن در یک اتاق آرام و نگاه چهره‌به‌چهره را بگیرد. شاید اینجا بتوانیم به یک آسیب مهم دیگر موبایل هم اشاره کنیم؛ دسترسی دائمی. گوشی‌های هوشمند این تصور را ساخته‌اند که باید همیشه در دسترس باشیم. در روابط عاشقانه، این به‌شکل پیام‌های نیمه‌شب و تماس‌های بی‌وقفه درمی‌آید. در دوستی‌ها، این انتظار شکل می‌گیرد که «اگر جواب نداد، حتماً چیزی شده!» در حالی که پیش‌ازاین اگر کسی جواب تلفن را نمی‌داد، فقط می‌گفتیم شاید خانه نیست! ما با موبایل عادت کردیم که هیچ چیز نباید معطل نماند. اما رابطه به صبر زنده است؛ به فاصله، به مکثی آرام میان دو تپش. گاهی حتی باید دلت برای کسی تنگ شود تا معنای باهم‌بودن را بفهمی. این همه دسترسی شود تا رابطه را بی‌نفس می‌کند. ما دیگر فقط با موبایل ارتباط نمی‌گیریم، بلکه خود گوشی‌با‌زمان را جای خود واقعی‌مان نشانده‌ایم؛ همان نسخه‌شسته‌رفته، بازمه و بی‌نقصی که قرار است همیشه جذاب باشد. اما این خود صیقل خورده، هر چقدر هم خوش‌بین و خوش‌پوش، فقط تصویر است، نه واقعیت. آدمی که فقط از پشت یک صفحه‌موبایل دیده می‌شود، طبیعی است که ناقص باشد. شاید وقت‌اش رسیده باشد که گاهی، فقط گاهی، موبایل را زمین بگذاریم؛ سرمان را بالا بگیریم، به چشم‌های هم نگاه کنیم، بی‌واسطه حرف بزنیم، با صدای واقعی‌مان بخندیم و بغل کنیم؛ بدون فیلتر، بدون استیکر. لایه ما، بیشتر از پیامک و اینترتنت، به حضور در کنارهم محتاجیم.

۱۶
۲۴ ساعت

24 HOURS

hammihanmedia@gmail.com

@Hammihanonline

• صاحب‌امتیاز و مدیرمسئول: غلامحسین کرباسچی
• مشاوران: عباس‌عبدی‌واحمدزیدآبادی
• سردبیر: محمدجوادروح • معاون سردبیر: مهرداد خدیر • دبیر آنلاین: شبنم رحمتی
• دبیران گروه‌ها: فرزانه طهرانی (اقتصاد) • آرمین منتظری (دیپلماسی و بین‌الملل)
• علی‌ورامینی (رسانه و فرهنگ) • سمیه متقی (سیاست) • الناز محمدی (جامعه) • آرش خاموشی (عکس)
• مدیراداری و آگهی‌ها: شاهرخ حیدری
• مدیر هنری: مهدی قربانی‌تبار
• هادی حیدری (طرح و کاریکاتور) • حروفچینی و ویراستاری: شهرام هادی

• تلفن روابط عمومی: ۸۸۷۴۹۳۰۰ • تحریریه: ۸۸۷۳۰۲۹۱ • آگهی‌ها: ۸۸۷۳۵۲۰۷ • نشانی: خیابان شهید بهشتی، خیابان پاکستان، کوچه دوازدهم، پلاک ۱۸
• لیتوگرافی و چاپ: هم‌میهن • تلفن چاپخانه: ۰۲۱۴۶۸۲۱۱۱۴ • توزیع: نشر گستر امروز نوین • تلفن: ۰۲۱-۶۱۹۳۳۰۰۰

طلایی که سنگ‌گ شد

ماجرای دو دونده تیم ملی و یک عضو کادرفنی در کره جنوبی

سپهر خرمی

گزارشگر ورزشی هم‌میهن

قرار بود در مورد کسب مدال طلای ریچانه مبینی، اولین قهرمان زن ایرانی در رشته دوومیدانی آسیا بنویسیم و با ایشان مصاحبه‌ای داشته باشیم و از افتخاری که کسب شده بیشتر بگویم که یک اتفاق بسیار زشت، نه‌تنها قهرمانی مدال‌آور ایرانی را تحت‌الشعاع قرار داد، بلکه بازتاب رفتار غیراخلاقی بر برخی ورزشکاران دوومیدانی ایران در کره جنوبی تبدیل به تیتَر یک رسانه‌های این کشور شده است. ممنوع المصاحبه‌شدن ورزشکاران ایرانی نتوانست مانع اطلاع‌رسانی در این زمینه تلخ شود. ماجرا از این قرار است که طهر یکشنه خبری در رسانه‌ها و خبرگزاری‌های مطرح کره جنوبی منتشر شد مبنی بر اینکه، دوورزشکار و یکی از اعضای کادر فنی تیم دوومیدانی ایران به یک زن تجاوز کردند و هر سه بازداشت شده‌اند. در ابتدا مشخص نبود ابعاد این اتفاق باورنکردنی و تلخ چه میزان است اما بعد از گذشت ۲۴ ساعت می‌توان دقیق‌تر نسبت به آنچه در کره جنوبی رخ داده، نوشت و تحلیل کرد. در این گزارش قصد داریم نسبت به ماجرای که می‌تواند محکومیت‌های سنگینی برای ملی‌پوشان دوومیدانی ایران در بر داشته‌باشد، بنویسیم.

▼ کامی که تلخ شد

مسابقات قهرمانی دوومیدانی آسیا در کشور کره جنوبی با بازتاب قهرمانی ریچانه مبینی، نماینده شایسته ایران با کسب مدال طلا، آغاز شد. رسانه‌ها از رکوردشکنی ورزشکاری می‌گفتند که در رشته دندانه‌پزشکی در حال تحصیل است و با بسیاری از کمبودها در این رشته نتوانست طلایی شود؛ آن هم برای اولین‌بار در رشته دوومیدانی زنان. او که در سه رده؛ نوجوانان، جوانان و بزرگسالان رکورددار این ماده است، موفق شده در مسابقات قهرمانی آسیا با پرشی به طول ۶ متر و ۴۰ سانتی‌متر، مدال طلا و مقام قهرمانی آسیا را در رشته پرش طول از آن خود کند. ریچانه مبینی متولد آبان‌ماه ۱۳۷۹ در شهرستان آران و بیدگل است. او چهار سال پیش رکورد ملی ایران را بعد از چهار سال شکست و تأکید کرد تمرکزش بیش از آنکه روی محدودیت‌ها باشد، روی پیشرفت، قهرمانی و موفقیت برای ایران است. ریچانه مبینی از آرزویش گفته بود که نشان می‌داد در قیاس با امکانات سایر ورزشکاران این رشته در کشورهای مختلف، چقدر تفاوت وجود دارد: «من بیشتر از این که نگران پاداش باشم، نگران شرایط تمرینم هستم، دلم می‌خواهد امکانات تمرینی خوبی داشته باشم و فرصت اردوی خارج از کشور برایم فراهم شود. پیستی که در آن تمرین می‌کنم، تارتان نیست و آرزوی من این است که روی تارتان تمرین کنم. واقعاً تمرین روی پیست خاکی و مسابقه روی پیست استاندارد، کار را سخت می‌کند.» بااین‌حال تمام این اخبار مثبت و انگیزشی از سوی ریچانه مبینی با اشتباه غیر قابل بخشش و باورنکردنی از سوی دو بازیکن تیم ملی و یک عضو کادر فنی، تبدیل به یک خبر فرعی شد.

▼ جزئیات تکان‌دهنده از یک تجاوز

طهر یکشنه بود که فدراسیون دوومیدانی منتظر بازگشت کاروان ایران به کشور بودند که به‌یکباره خبری تکان‌دهنده از سوی رسانه‌های کره جنوبی بازتاب زیادی پیدا کرد: «تجاوز گروهی سه عضو کاروان ایران به یک دختر ۲۰ ساله!» موضوعی بود که نمی‌توان به سادگی از کنار آن عبور کرد. براساس آنچه رسانه‌های کره جنوبی از کارکنان داخل هتل و پلیس کره جنوبی مطلع شدند، ماجرا از این قرار است که دختر ۲۰ ساله کره‌ای مدعی شده که از سوی ورزشکاران ایرانی مورد آزار و اذیت قرار گرفته و در یک فرصت مناسب وارد حمام اتاق ورزشکاران ایرانی می‌شود و از آنجا

برای پلیس لوکیشن می‌فرستد. پلیس که بابت چنین اتفاقاتی خیلی سریع وارد عمل می‌شود، در عرض کمتر از ۱۰ دقیقه در اتاق هتل این سه نفر را شکسته و وارد اتاق می‌شود و هر سلفنر را بازداشت می‌کند. دختر شاکای اعلام می‌کند، در این اتاق چهار مرد حضور داشتند که نفر چهارم هیچ‌بدرفتاری با او نداشته و حتی وارد اتاق هم نشده، بنابراین نفر چهارم از کاروان ایران، آزاد می‌شود اما دو ورزشکار و یک‌مربی با دستبند از هتل به اداره پلیس منتقل می‌شوند. همچنین روزنامه‌های کره‌ای نوشتند؛ سه ورزشکار و یک‌مربی ایرانی شرکت‌کننده در مسابقات قهرمانی دوومیدانی آسیا ۲۰۲۵ که در شهر گومی واقع در استان گیونگبوک برگزار می‌شد، از سوی پلیس به اتهام تجاوز جنسی به یک زن کره‌ای، دستگیر شدند. به نقل از روزنامه خبرورزشی که به نام‌های این افراد دسترسی پیدا کرده است، سه ورزشکار ایرانی که البته یکی از آنها از اعضای کادر فنی (تدارکات) است، با نام‌های مخفف (کاف) حوالی ساعت دوپامداد، به یکی از میخانه‌ای اطراف دهکده بازی‌ها می‌رود و دختر شاکای را به هتل می‌آورد. سپس ورزشکار دیگری به‌نام (ر) به آنها اضافه می‌شود و در ادامه وقتی ورزشکار دیگری به‌نام (میم) هم به آنها می‌پیوندد، با اعتراض دختر کره‌ای مواجه می‌شود و دختر از داخل حمام اتاق هتل، برای پلیس لوکیشن می‌فرستد و از این سه نفر به اتهام تجاوز گروهی شکایت می‌کند.

▼ واکنش وزارت ورزش و فدراسیون دوومیدانی

یکی از نکات منفی که در این حادثه بسیار زشت و تلخ رخ داد، بازتاب اخبار توسط رسانه‌ها و تلویزیون رسمی کره جنوبی است که با تأکید ویژه اعلام کردند، پلیس دو ورزشکار و یک عضو کادر فنی را حین تجاوز و ارتکاب جرم، بازداشت کرده است. طبق آخرین گزارش‌های دریافتی از کره جنوبی، هتل محل اقامت ملی‌پوشان دوومیدانی ایران با وجود انتقال سه ورزشکار خاطی به زندان، حالت امنیتی دارد و پلیس به‌منظور جلوگیری از آسیب‌رساندن احتمالی مردم خشمگین به ورزشکاران، هتل را در کنترل خود دارد. گفتنی است، قرار بود کاروان ایران یکشنبه‌شب به ایران برگردد که به‌دلیل اتفاقی رخ داده، پرواز بازگشت به تهران، به امشب موکول شده است.

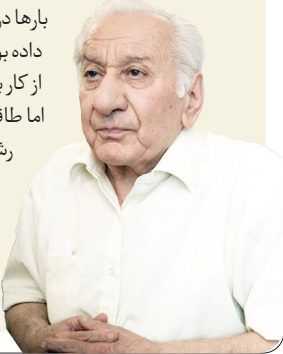
گفتنی است، جرم تجاوز گروهی در کره جنوبی به‌شدت سنگین است. براساس قوانین جدیدی که در سال ۲۰۱۳ به قانون جزا در کشور کره جنوبی افزوده شده، جرم تجاوز انفرادی بین سه تا پنج سال حبس برای فرد خاطی دارد و جرم تجاوز گروهی بین پنج تا هفت سال حبس و اگر فرد شاکای دچار مشکلات روحی و آسیب جسمی شده باشد، افراد مجرم می‌توانند براساس صلاحیت دادگاه، حبس ابد بگیرند. پس از آنکه پای سفارت ایران در کره جنوبی به‌ماجرای باز شد، فدراسیون دوومیدانی هم ناچار به انتشار بیانیه شد: «سه نفر از اعضای تیم ملی، مرتکب رفتار ناشایستی در حاشیه مسابقات قهرمانی آسیا شده‌اند. فدراسیون دوومیدانی ضمن ابراز تأسف و عذرخواهی بابت این اتفاق، از نخستین لحظات پس از اطلاع، بررسی موضوع را با دقت در دستور کار قرار داده است.»

از سوی دیگر شروین اسبقان، معاون وزیر ورزش، با اعلام این موضوع گفت: «این افراد در اختیار پلیس کره هستند و بررسی‌های لازم در حال انجام است. دوستان سفارت ایران در کره هم پیگیر موضوع هستند. حتماً ما در وزارت ورزش و فدراسیون دوومیدانی هم به‌شدت با این موضوع برخورد خواهیم کرد.» با توجه به اتفاقات پیش‌آمده، احتمال برکناری احسان حدادی، رئیس فدراسیون دوومیدانی ایران نیز وجود دارد. بعد از اتفاقات تلخی که رخ داد، بررسی نتایج ضعیف کاروان تیم ملی ایران در مسابقات آسیایی نیز تحت‌الشعاع این اتفاق بسیار زشت و باورنکردنی قرار گرفت. کاروان تیم ملی ایران در مسابقات آسیایی با کسب رتبه هفتم، نتیجه نه‌چندان قابل‌قبولی را کسب کردند. باید دید طی روزهای آتی، پلیس کره جنوبی و دادگاه این کشور چه شرایطی را برای ورزشکاران متخلف تیم ملی لحاظ خواهند کرد.

چهره

پدر زلزله‌شناسی درگذشت

ایران کشور زلزله‌خیزی است و این موضوع در دهه‌های گذشته که علم زلزله‌شناسی گسترش کمتری داشت، باعث ایجاد مشکلات بیشتری می‌شد. اما از سال ۱۳۴۸ فردی به‌نام بهرام عکاشه به‌عنوان اولین زلزله‌شناس ایرانی، برای آموزش و توسعه فرهنگی درباره زلزله و طبقات آن در مراکز مختلف علمی ایران تلاش کرد. عکاشه متولد ۱۳۱۵ بود و در جوانی برای تحصیل در رشته ژئوفیزیک راهی آلمان شد. او پس از کسب دکترای زلزله‌شناسی به ایران بازگشت و از همان سال تا پایان عمرش در زمینه زلزله به آموزش و تحقیق پرداخت. او از طرفداران طرح جابه‌جایی پایتخت ایران به شهری دیگر بود و بارها درباره خطرات زلزله در تهران هشدار داده بود. عکاشه در زمان انقلاب فرهنگی از کار برکنار و برای مدتی راهی آلمان شد. اما طاقت نیاورد و با بازگشت به کشورش، رشته ژئوفیزیک را در دانشگاه آزاد هم پایه‌گذاری کرد. بهرام عکاشه پس از تحمل یک دوره طولانی بیماری روز گذشته ۱۲ خردادماه در تهران درگذشت.

کتابخانه

فلسفه زندگی یک فیزیکدان

تامس ریکنم نویسنده و استاد فلسفه دانشگاه استنفورد در کتاب «اینشتین» با رویکردی فلسفی سراغ شخصیتی علمی و تاریخ‌ساز مانند آلبرت اینشتین رفته، این فیزیکدان بزرگ قرن بیستم و تاریخ که نظریه نسبیت عام را به جهان معرفی کرد و تا سال‌ها نظریه او یکی از برترین و برجسته‌ترین نظریه‌های علمی اعلام شده در جهان بود، تنها به بعد علمی مسائل نمی‌پرداخته. ریکنم در کتابش با نگاهی از دریچه فلسفه به این فیزیکدان، ثابت می‌کند که مسائل فلسفی بنیادین، همچون شکل‌گیری مفاهیم، نقش معرفت‌شناسی در تکوین و تبیین سرشت نظریه‌های فیزیکی موضوعاتی است که در

اینشتین

نویسنده:

تامس ریکنم

مترجم:

ابوتراب یغمایی

نشر: نو

تاریخ

اعزام نظامی‌ها به میدان تیان‌آن‌من

اصلاحات اقتصادی که رهبری حزب کمونیست پس از مرگ مائو بدان دست زد، در عین موفقیت‌هایی که داشت، موجب نگرانی‌هایی میان مردم و نخبگان سیاسی کشور درباره آینده تحولات شد. در این دوره،

اقتشاری از اصلاحات اقتصادی زبان دبند. در کنار این نظام تک‌حزبی از نظر سیاسی دچار بحران مشروعیت بود. بدین ترتیب پس از مرگ هو یائو بانگ، دبیرکل سابق حزب در ۱۵ آوریل ۱۹۸۹، تظاهراتی به رهبری دانشجویان در میدان تیان‌آن‌من آغاز شد که به فساد، تورم و محدودیت‌های سیاسی اعتراض داشت و خواستار بازگشت مشاغل بر چیده‌شده طی اصلاحات اقتصادی، پاسخگویی حکومت و آزادی مطبوعات بود. این اعتراضات به‌سرعت به مناطق مختلف کشور و حدود ۴۰۰ شهر گسترش یافت. حکومت نخست کوشید راه‌حل‌هایی سیاسی و مسالمت‌آمیز برای مذاکره با معترضان پیدا کند اما با به نتیجه‌نرسیدن مذاکرات، پس از هفت‌هفته اشغال میدان، دولت در سوم ژوئن ۱۹۸۹، دستور اعزام نیروهای نظامی را برای بیرون‌راندن معترضان صادر کرد. پیش از آن البته در صفوف معترضان شکاف‌هایی پدیدار شده بود و بدین ترتیب در چهارم ژوئن ۱۹۸۹، این تجمع با خشونت سرکوب شد.